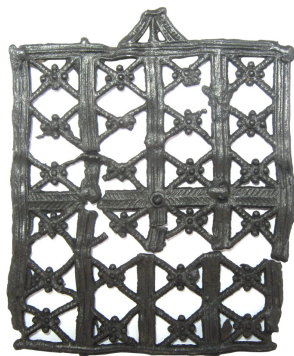

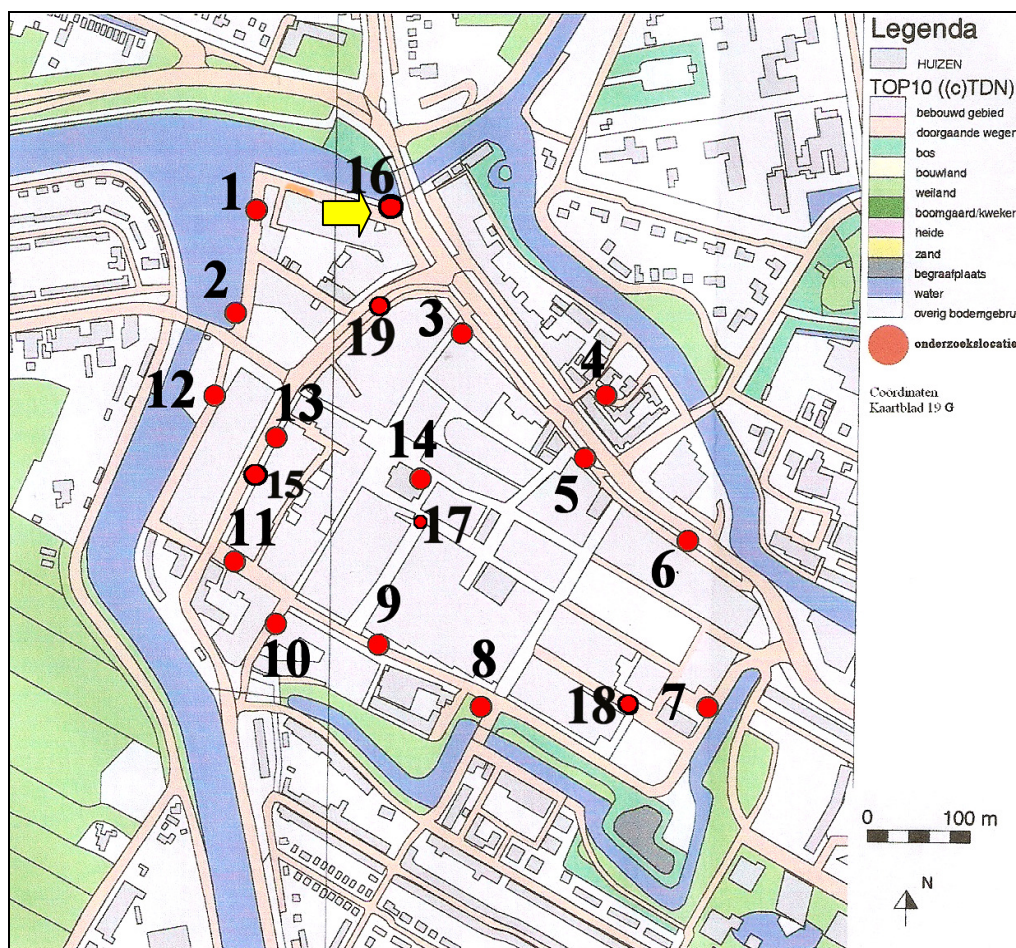
AWP-VERSLAG-WAARNEMING 2010-01-OCB (PURMEREND)

**Locatie 16
Beemsterburgwal
Purmerend**

**ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP PURMEREND
Neckerstraat 11
1441 KT Purmerend**

Project AWP Purmerend 2010-01-OCB
Locatie onderzoeksgebied

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie	: Noord-Holland
Plaats	: Purmerend
Gemeente	: Purmerend
Toponiem	: Beemsterburgwal
Kaartblad	: 19G
Coördinaten	: 125055/502779
Complex	: Stads-kern binnenstad Purmerend
Periode	: Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd
Bevoegd gezag	: Gemeente Purmerend, Mw. A.Schenk
Onderzoekmeldingsnummer ARCHIS	: (CIS-Code) 40013
Projectverantwoordelijk	: Archeologische Werkgroep Purmerend
Projectcode AWP	: 2010-01-OCB
Uitvoering veldwerk	: 26-04-2011
Maximale diepte ontgraving	: Tot 3 meter onder het maaiveld
Beheer/plaats documentatie	: Archeologische Werkgroep Purmerend
Eindbeheer	: Archeologisch depot Noord-Holland

Inleiding

De Gemeente Purmerend heeft de Archeologische Werkgroep Purmerend (AWP) gevraagd of het interessant genoeg was om de ontgravingen voor het plaatsen van ondergrondse containers in de binnenstad archeologisch te begeleiden. Deze ontgravingen zijn te kleinschalig “volgens archeologische begrippen” waardoor er géén degelijk archeologisch onderzoek hoefde plaats te vinden.

Voor de AWP een unieke kans om het bodemarchief op diverse locaties te kunnen waarnemen en vast te leggen middels fotomateriaal. Ook wegens de mogelijkheid om artefacten te kunnen verzamelen en over al deze informatie een rapport te kunnen maken heeft de AWP hiermee enthousiast in toegestemd.

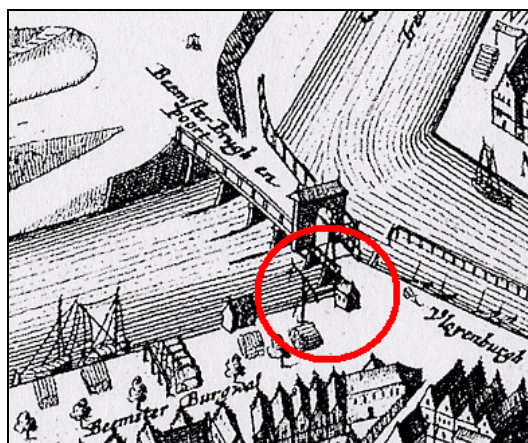
Archeologisch gezien zijn de locaties geheel onwillekeurig gekozen. Desondanks zijn er toch enkele locaties aangetroffen welke een toegevoegde of bevestigende waarde hebben aangetoond.

De AWP is van tevoren op de hoogte gesteld dat er in sommige gevallen snel gewerkt moest worden door de aannemer, welke overigens alle medewerking verleende. De AWP moest hierdoor wel vaak snel handelen met het maken van foto's, inmeten, waar het kon, of scherven rapen. In sommige gevallen was de grond te verontreinigd waardoor er nog minder onderzoek kon worden verricht. Door al deze feiten zijn niet alle gegevens naar exacte juistheid genoteerd kunnen worden maar zijn in ieder geval dan bij benadering aangegeven.

Vanwege het plaatsen van de ijzeren mal van de aannemer kon het profiel van de put in de meeste gevallen niet worden vastgelegd.

Ook al zijn deze putten niet naar archeologische maatstaven opgegraven kunnen de waargenomen en verzamelde gegevens voor de AWP en anderen waardevol zijn voor eventuele toekomstige oudheidkundige onderzoeken.

Beemsterburgwal – Locatie 16

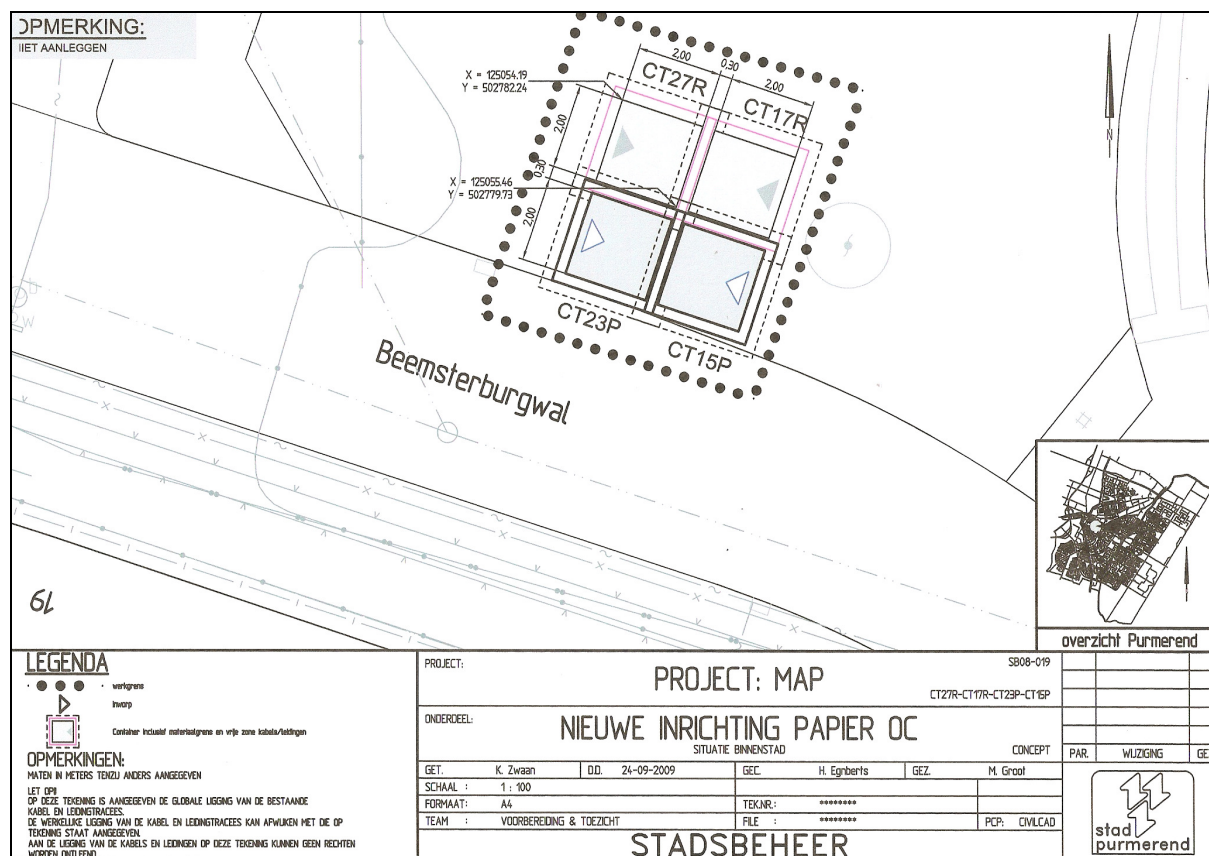

(afb.1) Kaart Frederick de Wit (1698)

(afb.5) Locatie containers

Donderdag 24 juni 2010 gestart met de ontgraving voor de plaatsing van vier ondergrondse containerbakken. Coördinaten X=125055 en Y=502779. Ter hoogte van het huis op nummer 19 zou hier tot drie meter onder het maaiveld verdiept worden. De omvang van de ontgraving betreft 16m². Wegens obstakels (trekstangen van de kademuur) is hier niet dieper gegraven dan een meter onder het maaiveld waarna de uitgegraven grond is teruggestort.

(oorspronkelijk geplande ligging van de ondergrondse containers)

Uitvoering

Op dinsdag 26 april 2011 zijn vier ondergrondse containers geplaatst op hun uiteindelijke bestemming. Op 1.50 meter beneden het maaiveld is een deel van een stenen fundering (afb.5) aangetroffen vermoedelijk van een huis, welke dicht bij de voormalige Beemsterpoort heeft gestaan. Het brugwachtershuisje (afb.3) welke op deze locatie heeft gestaan zou hiervoor in aanmerking kunnen komen. Dit brugwachtershuisje is in de jaren 1962-65 gesloopt. Ook in de 18^e eeuw heeft op deze locatie een huisje gestaan (zie pijl afb.4) en tevens op de kaart van Frederick de Wit uit de zeventiende eeuw wordt hier ook een gebouwtje aangegeven.(afb.1)

(afb.3) Het brugwachterhuis in 1903

(afb.4) De Beemsterpoort in 1750

De aangetroffen stenen fundering van nog negen lagen bakstenen rest 40 centimeter hoogte met een breedte van 58 centimeter en was op planken gesitueerd (afb.5). Het baksteenformaat is 19 x 9 x 4 centimeter en is van een rode klei-soort gebakken. Het restant fundering is verwijderd voor de plaatsing van de containers.

(afb.5)

(afb.6)

De bovenlaag was hier verstoord, ook wegens de eerdere ontgraving in 2010. De trekstangen van de kademuur liggen hier circa 1,50 meter onder het maaiveld. Tijdens de ontgraving zijn verder geen vaste sporen aangetroffen. Enkele losse houten planken die waarschijnlijk ooit dienst hebben gedaan als fundatie lagen op een diepte van twee meter onder het maaiveld. Verder is nog een grote houten paal of balk (afb.6) aangetroffen, vermoedelijk voor fundatie of kadewand gebruikt. Slechts enkele scherven uit de 17^e eeuw konden hier worden geborgen. Vanwege de vrij droge grond hoefde er geen gebruik te worden gemaakt van de ijzeren mal waardoor de containers tussen de trekstangen geplaatst konden worden.

Vondstmateriaal

De vrijgekomen grond is gestort op het depot aan de Waterlandlaan waar de AWP de grond naar alle rust verder kon onderzoeken op artefacten. Hier bleek al gauw dat de meest donkere grond, welke van een diepte tussen 2 en 3 meter onder het maaiveld afkomstig was, toch redelijk wat keramiekscherven, stukjes leer, glas en metalen vondsten bevatte. Het vroegste materiaal wat hier is aangetroffen betreft een kleine voetrandscherf van een Siegburg kan, daterend uit een periode van 1475 tot 1550.

Diverse vondsten

(inv.15)
Zilveren bezemstuiwer (gebroken)
Friesland 1623

(inv.10)
Oord
Gronsveld
1588-1617

(inv.11)
Oord
West Friesland
1604

(inv.12)
Oord
West Friesland
1604

(inv.13)
Duit
Stevensweerd
Ca. 1630

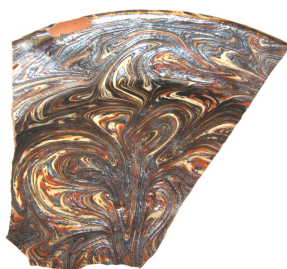
(inv.14)
Duit
Zeeland
1648

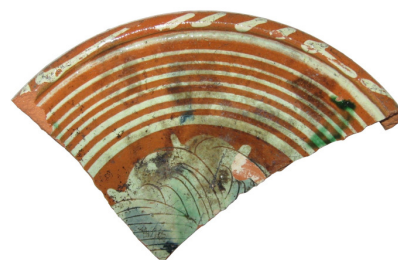
(inv.3)
Textiellood
Stad Stendal- v.m. Oost Duitsland

(inv.24a)
Textiellood
Leiden

(inv.52)
Fragment bord – Noord Italië

(inv.56)
Fragment bord-Duitsland (Werra gebied)

(inv.76)
Fragment majolica bord-Nederland

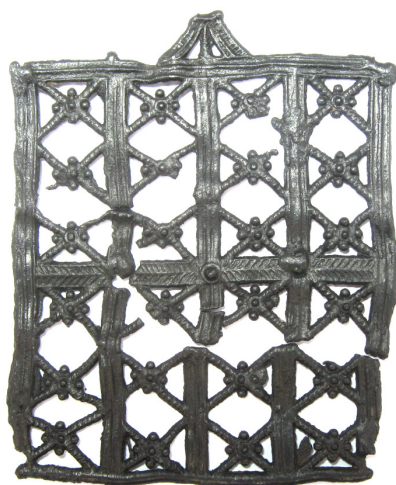
(inv.9)
Mantelhaak

(inv.80a)
Stam van een drinkglas
Kleine Berkenmeier of Roemer
1600-1625

(inv.6)
Schrijfstift?

(inv.1-tinnen draaglijstje-6,5 x 5,2 cm.)

**VONDSTENLIJST 2010-01-OCB PURMEREND LOCATIE 16
BEEMSTERBURGWAL - 27-04-2011**

Nr.	Omschrijving	Datering	Materiaal	Maten	Bijzonderheden
1	Draaglijst	1575-1650	Tin	6,6 x 5,2 x 0,1 cm.	Draagoog afgebroken. Lipjes aan de achterzijde. Kruisen met bloemetjes.
2	Bandeliersluiting met verbindingstuk.	1600-1650	Koper	Bandelier=3,32 cm Verbinding=2,1 cm.	Balustervorm. Verbinding als S-vorm, lussen bestaan uit kop en hals van een zwaan.
3	Textiellood	1600-1650	Lood	L=5,5 cm.	Compleet. Uitgekapt. Deelbewerkerslood. Vz: ½ adelaar en 4 ruiten. Randschrift: STENDAL (stad in v.m. Oost-Duitsland) Kz: Soort kruis. Randschrift?: civitas en jaartal?
4	Textiellood	1600-1650	Lood	3,8 cm.	Randfragment. (omschrijving zie nr.3)
5	Textiellood	1600-1650	Lood	2,4 cm.	Fragment. (omschrijving zie nr.3)
6	Schrijfstift?	1600-1650	Koper	L=5,4 cm. Ø=3,5 cm.	Staaf koper, één zijde gepunt de andere zijde afgeplat.
7	Kledinggoogje	1575-1650	Koper	L=1,9 cm.	Rond gebogen
8	Kledinggoogje	1575-1650	Koper	L=1,95 cm.	Rond gebogen
9	Mantelhaak?	1600-1650	Koper	L=14,1 cm.	Koperdraad. Uiteinden gebogen tot haak. Punten zijn bewerkt.
10	Munt	1588-1617	Koper	Ø=2,4 cm.	Oord. Gronsveld? Johan II. (z.j.)
11	Munt	1604	Koper	Ø=2,5 cm.	Oord. WEST FRISIAE.
12	Munt	1604	Koper	Ø=2,3 cm.	Oord. WEST FRISIAE.
13	Munt.	Ca. 1630	Koper	Ø=2 cm.	Duit. Stevensweerd.
14	Munt.	1648	Koper	Ø=1,9 cm.	Duit. ZEELANDIA
15	Munt	1623	Zilver	Ø=1,8 cm.	Bezemstuiver. FRI SIA (gebroken-4 stukken)
16	Ring (gesp?)	1500-1600	IJzer	Ø=5,9 cm.	Inkeping voor angel?
17	7 Bouten en nagels.	1600-1700	IJzer	10-9,5-9,5-9-7- 9,6(krom)-5,5(krom en afgebroken) cm.	Gesmeed.
18	Mesheftbekroning	1550-1650	Koper	Fragment 2,35 cm.	Gegraveerd.
19	Lepelbak	1600-1650	Tin	Bak 6,6 cm.	Fragment. Steel ontbreekt. Gemerkt: gekroonde roos KE.
20	Muntgewicht	1550-1650	Koper	1,3 x 1,1 x 0,3 cm.	Gemerkt-onherkenbaar.
21	Siernagel	1600-1700	Koper	Ø kop=1,5 cm.	Gaaf. Spijker krom.
22	Slotplaatje	1600-1700	Koper	1,65 x 1,6 x 0,1 cm.	Sleutelgat in vierkant plaatje
23	Verbindingsring	1600-1700	Koper	Ø=2,8 cm.	Ronde ring-twee zijden afgevlakt?
24	Textiellood	1600-1650	Lood	2,8 cm.	Vz: twee gekruiste sleutels (Leiden) Kz: 50 + bijmerk
25	Textiellood	1600-1700	Lood	2,2 cm.	Vz: ? Kz: 606
26	Textiellood	1600-1650	Lood	2,75 cm.	Fragment. (1 deel). Gekroonde staande leeuw
27	Textiellood	1600-1650	Lood	3,8 cm.	Fragment. (1 deel)
28	Loodje	1600-1700	Lood	2,2 cm.	Rond met 4 uitsteeksels. Kz: pin?
29	Flessluiting	1650-1750	Lood/glas	Ø sluiting=2,9 cm.	Sluiting op fragment fles. Schroefdraad.
30	Belletje	1600-1650	Koper	1,5 cm.	Platgedrukt.
31	Onbekend	1600-1700	Lood	2,75 cm.	Fragment. Bewerkt.
32	Strip	1600-1700	Lood	5,7 cm.	Strip van een glas in lood raam.
33	Plak lood	1600-1700	Lood	3,7 x 1,7 x 0,3 cm.	Beide zijden glad.
34	Plak lood	1600-1700	Lood	12 x 6,5 x 0,1 cm.	Voor herstelwerkzaamheden? Spijkeraten.
35	Muurankertje	1600-1700	IJzer	27,5 x 1,1 x 0,6 cm.	

36	Baksteen	1600-1700	Aw-rood	19 x 9 x 4 cm.	Uit fragment fundering.
37	Kannen, knikkers	1550-1800	Steengoed	Diversen	32 Fragmenten. Siegburg/Raeren/Westerwald
38	Tabakspijpen	1625-1750	Pijpaarde	Diversen	7 Ketels. 24 Stelen.
39	Olielampen	1600-1700	Aw-rood	Diversen	8 Fragmenten
40	Grapen	1575-1700	Aw-rood	Diversen	46 x Rand. 13 x Wand.
41	Grapen	1575-1650	Aw-rood	Diversen	27 Fragmenten. Poten.
42	Grapen	1575-1700	Aw-rood	Diversen	20 Fragmenten. Oren.
43	Oorkommen	1600-1700	Aw-rood	Diversen	17 Fragmenten.
44	Vuurtesten	1575-1650	Aw-rood	Diversen	21 Fragmenten. Ongeglazuurd.
45	Bord	1600-1650	Aw-rood	Diversen	6 Fragmenten. Standvin. Spiegel: koperoxyde
46	Bord	1600-1650	Aw-rood	Diversen	2 Fragmenten. Spiegel: koperoxyde. Rand slibversiering.
47	Borden	1600-1650	Aw-rood	Diversen	3 Fragmenten. Spiegel koperoxyde. Standvin.
48	Borden	1600-1650	Aw-rood	Diversen	7 Fragmenten. Slibversiering.
49	Borden	1600-1675	Aw-rood	Diversen	7 Fragmenten. Standvin.
50	Lekschalen	1600-1700	Aw-rood	Diversen	7 Fragmenten.
51	Pispotten	1550-1650	Aw-rood	Diversen	9 Fragmenten
52	Bord	1600-1650	Aw-rood	H=6 cm.	1 Fragment. Noord-Italië. Marmarizzazione.
53	Bord of kom	1600-1650	Aw-rood	Fragm.=ca. 5 cm.	1 Fragment. Noord Italië. Marmarizzazione.
54	Lekschaal	1600-1650	Aw-wit	Fragment=ca. 9 cm.	1 Bodemfragment. Koperoxyde.
55	Bakpannen	1575-1650	Aw-rood	Diversen	8 Fragmenten. 3 x steel. 5 x rand/wand
56	Bord	1575-1650	Aw-rood	H=4 cm.	1 Fragment. Duitsland. Werra gebied.
57	Bord	1500-1550	Aw-rood	Fragment ca. 7 cm.	1 Fragment. Spiegelfragment. Slibversiering.
58	Deksels	1575-1700	Aw-rood	Diversen	4 Fragmenten. (1x ongeglazuurd), loodglazuur
59	Vuurschaal	1600-1650	Aw-rood	Fragment ca.16,5 cm.	1 Fragment. Rand/bodem. Binnenzijde rand loodglazuur. Inwendig beroet.
60	Botmateriaal rund	-	Bot	Diversen	5 Fragmenten. 1 x hoornpit, 2x kaak, 1x koot, 1x scheen.
61	Vuurklok/Stolp	1575-1675	Aw-rood	Diversen	12 Fragmenten. Ongeglazuurd/loodglazuur/ koperoxyde/geel
62	Wandtegels	1625-1750	Aw-geelb.	Diversen	3 Fragmenten. 2x polychroom. 1x mangaan.
63	Bakpannen	1575-1675	Aw-wit	Diversen	6 Fragmenten. 1 steel (rond), 5x rand. Koperoxyde.
64	Olielampen	1600-1650	Aw-wit	Diversen	2 Fragmenten. Koperoxyde.
65	Bord	1625-1675	Aw-rood	Fragment ca. 15 cm.	1 Fragment. Faience. Wit. (Italië?)
66	Kan	1600-1650	Aw-wit	Diversen	3 Fragmenten. Bodem-standing. Koperoxyde
67	Kom	1625-1700	Aw-wit	Fragment ca. 5,5 cm.	1 Fragment. Oor-rand. Uitwendig: koperoxyde. Inwendig: geel.
68	Bakje	1650-1700	Aw-wit	Diversen	7 Fragmenten. Standvlak. Uitwendig: koperoxyde. Inwendig: geel.
69	Serviesgoed	1650-1750	Porselein	Diversen	5 Fragmenten. Blauw op wit. Oosters.
70	Borden	1625-1675	Aw-geelb.	Diversen	3 Fragmenten. Ligurië
71	Borden	1625-1650	Aw-geelb/rood	Diversen	3 Fragmenten. Nederlands. Majolica. Blauw fond.
72	Pot of kan	1600-1650	Aw-geelb.	Diversen	2 Fragmenten. Majolica. Polychroom/blauw op wit.
73	Borden	1625-1700	Faience	Diversen	9 Fragmenten. Blauw op wit

74	Schaal of kom	1600-1650	Faience	Fragment ca. 7 cm.	1 Fragment. Montelupo? Deel van de voet.
75	Bordje of kom	1625-1675	Aw-rood	H=6,5 cm.	2 Fragmenten. Standring. Majolica. Oosterse motieven.
76	Bord	1625-1675	Aw-geelb.	Fragment ca. 16 cm.	1 Fragment. Standring. Deel van de spiegel. Voorstelling: pot met bloemen.
77	Borden	1575-1675	Aw-geelb./rood	Diversen	5 Fragmenten.majolica. polychroom.
78	Borden	1575-1675	Aw-geelb.	Diversen	3 Fragmenten. Majolica. Blauw op wit
79	Schoenzool	1600-1700	Leer	L=19,2 cm.	1 Schoenzool
80	Glazen, bekers, flessen	1600-1875	Glas	Diversen	15 Fragmenten
80a	Kleine Berkenmeier of Roemer	1600-1625	Glas	Fragment H=3 cm.	
80b	Kelkglas	1600-1700	Glas	Fragment H=7 cm.	
80c	Kelkglas	1750-1850	Glas	Fragment H=11 cm.	
80d	Beker	1625-1675	Glas	Fragment H=6,2 cm.	
Opgeborgen		Vondstdoos : 22 (1 t/m 49)			Totaalgewicht : 14,1 kilogram
Opgeborgen		Vondstdoos : 23 (50 t/m 80)			Totaalgewicht : 9,7 kilogram